

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:** 29/12/2025**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ**

A1.α. Με βάση το αρχαίο κείμενο να επιλέξετε από τις παρακάτω διατυπώσεις εκείνη με την οποία ολοκληρώνεται ορθά το νόημα (μονάδες 2), και στη συνέχεια να αιτιολογήσετε κάθε επιλογή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 2): [τράπεζα θεμάτων]

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του Μαντίθεου

- 1) – β: ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσὶν
- 2) – α: ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ

β. Να απαντήσετε σύντομα τις παρακάτω ερωτήσεις:

- 1) «ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «τούτῳ»; (μονάδες 2)
- 2) «...ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν»: Σε ποιους αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «αὐτῶν»; (μονάδες 2)
- 3) «...ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἰππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι»: Σε τι αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «ἐκείνοις»; (μονάδες 2) [τράπεζα θεμάτων]

Μονάδες 10**ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

- 1) Η αντωνυμία «τούτῳ» αναφέρεται στη λέξη σανίδιον (ἐκ τοῦ σανιδίου).
- 2) Με την αντωνυμία «αὐτῶν» αναφέρεται στους φυλάρχους.
- 3) Με την αντωνυμία «ἐκείνοις» αναφέρεται στους καταλόγους των φυλάρχων με τα ονόματα των ιππέων για τα προβλεπόμενα χρηματικά ποσά (καταστάσεις) που έπαιρναν από το δημόσιο (ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν).

B1. Ποιο είναι το περιεχόμενο των ὀρων «κατάστασις» και «γράμματα»;

Μονάδες 10**ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

κατάσταση ήταν το χρηματικό ποσό που έπαιρναν από το δημόσιο οι δοκιμαζόμενοι από τη Βουλή ιππείς και το οποίο επέστρεφαν μέσω των φυλάρχων, αν στη θέση τους εκλέγονταν άλλοι. Με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, το σώμα των ιππέων που υπηρέτησε υπό τους Τριάκοντα διαλύθηκε, οπότε οι ιππείς εκείνοι έπρεπε να επιστρέψουν το επίδομα που είχαν πάρει.

Τα **γράμματα** ήταν οι κατάλογοι στους οποίους αναγράφονταν τα ονόματα των ιππέων από τους οποίους εισπράχθηκαν τα δοθέντα επίδομα, ήταν πιο αξιόπιστα από τα εκτεθειμένα σανίδια, διότι ήταν εγκυρότερα. Ο κίνδυνος να παραλειφθούν από τους καταλόγους κάποια ονόματα ιππέων και να πληρώσουν οι φύλαρχοι τα οφειλόμενα από εκείνους χρήματα έκανε

προσεκτική και υπεύθυνη τη σύνταξή τους. Η παράδοση των καταλόγων αυτών ως επισήμων εγγράφων στη Βουλή απέκλειε οποιαδήποτε αλλοίωσή τους.

B2. Αφού διαβάσετε και τα δύο κείμενα (πρωτότυπο και μεταφρασμένο) που σας έχουν δοθεί, να καταγράψετε τον τρόπο με τον οποίο οι δύο κατηγορούμενοι προσπαθούν να αποδείξουν πως δεν υπήρξαν συνεργοί των τριάντα τυράννων. Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στα δύο κείμενα αποτελεί κοινό τόπο η αγωνιώδης προσπάθεια των ομιλητών να αποδείξουν πως δεν συμμετείχαν στις ενέργειες των Τριάκοντα. Ο Μαντίθεος προσπαθεί να αποδείξει την αναξιοπιστία του σανιδίου και θεωρεί ως μεγαλύτερη απόδειξη της αθωότητάς του την απουσία του ονόματός του από τον επίσημο κατάλογο των φυλάρχων, την μη καταβολή του επιδόματος των ιπέων στην πολιτεία και το άμεμπτο ήθος του αφού ποτέ δεν παραδόθηκε στους συνηγόρους του δημοσίου (Εμὲ τοίνυν οὐδείς...κατάστασιν καταβαλόντα).

Αλλά και στο παράλληλο κείμενο ο κατηγορούμενος υποστηρίζει πως οι δικαστές οφείλουν να ερευνήσουν αν η δράση του προκάλεσε, πράγματι, κακό στους συμπολίτες του και μόνο τότε να τον καταδικάσουν για αυτό (ενώ πρέπει να οργίζεσθε.... αυτούς που συνεργάστηκαν με τους τριάντα τυράννους γιατί ήθελαν να καταστρέψουν άλλους), και όχι για το γεγονός ότι παρέμεινε στην πόλη την περίοδο των Τριάκοντα (ούτε να νομίζετε εχθρούς όσους δεν έφυγαν) προσπαθώντας να προστατεύσει την οικογένειά του (ούτε αυτούς που επιδίωξαν να σώσουν την περιουσία τους).

Επομένως, και στα δύο κείμενα η κατηγορία της συνεργασίας με το τυραννικό καθεστώς παρουσιάζεται ως ανυπόστατη και ως αποτέλεσμα προσωπικής έχθρας κακόβουλων κατηγορών προς φιλήσυχους πολίτες. Επίσης και στα δύο κείμενα είναι κοινός ο τρόπος διεκδίκησης της εύνοιας του ακροατηρίου και από τους δύο ομιλητές. Ο ρυθμός της απολογίας δεν δίνει χρόνο στους βουλευτές να παραμείνουν επιφυλακτικοί, αλλά τους συμπαρασύρει εκεί που θέλει ο κατηγορούμενος.

B3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Το αρχαιότερο δικαστήριο της Αθήνας ήταν ο Άρειος Πάγος.
- β. Σημαντικότερος ρήτορας των συμβουλευτικών λόγων θεωρείται ο Λυσίας.
- γ. Άτεχνες πίστεις είναι τα ενθυμήματα.
- δ. Τα πάθη (παθοποιία) υπάρχουν και στην πίστη-απόδειξη και στον επίλογο.
- ε. Η δοκιμασία γινόταν ενώπιον της Εκκλησίας του Δήμου.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α-Σ, β-Λ, γ-Λ, δ-Σ, ε-Λ

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους: [τράπεζα θεμάτων]

- έψηφίσασθαι: Έθεσε για βουλευτής.
- αναπράξηται: Μετά το τροχαίο ατύχημα ο ειδικός εξέτασε τα αυτοκίνητα για να διαπιστωθούν οι ζημιές.
- καταβαλόντα: Η των εθελοντών στον καθαρισμό των παραλιών της περιοχής ήταν σημαντική.
- άποδείξειαν: Η Μαρία μάς παρουσίασε ένα αντιπροσωπευτικό της ποιοτικής δουλειάς της.
- έξαλειφθῆναι: Στο τραύμα η μητέρα μου έβαλε **Μονάδες 10**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

υποψηφιότητα, πραγματογνώμονας, συμβολή, δείγμα, αλοιφή

ΑΔΙΔΑΚΤΟ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα : << Ὅγδῶ δ' ἔτει δοκιμασθέντος... τὰ ἐπιτήδεια>>. [τράπεζα θεμάτων].

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οκτώ χρόνια λοιπόν μετά από αυτά , αφού ενηλικιώθηκε το μεγαλύτερο από τα αγόρια , τα κάλεσε ο Διογείτων και τους είπε ότι ο πατέρας τους τούς είχε αφήσει είκοσι μνες και τριάντα στατήρες. << Εγώ λοιπόν πολλά από την περιουσία μου έχω ξοδέψει για τη διατροφή σας. Και έως ότου με είχα, δεν με ενδιέφερε . Τώρα όμως και εγώ είμαι πτωχός. Εσύ λοιπόν αφού έχεις ενηλικιωθεί και έχεις γίνει άνδρας , εξέτασε ο ίδιος πλέον πώς θα εξασφαλίσεις τα αναγκαία. (για τη ζωή)

Μονάδες 20

Γ2. Πώς αντέδρασαν τα νεαρά αγόρια , όταν άκουσαν τα λόγια του Διογείτονα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα νεαρά αγόρια μόλις άκουσαν τα λόγια του Διογείτονα ξέσπασαν σε κλάματα και προσέτρεξαν στη μητέρα τους (<<Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι και δακρύνοντες ὤχοντο πρὸς τὴν μητέρα>>). Στη συνέχεια πήγαν μαζί της στον κατήγορο -ομιλητή και του ζητούσαν να μην τους αφήσει να εξαθλιωθούν (<< παρακαλοῦντες με μή περιδεῖν αὐτούς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶν μηδ'εἰς πτωχείαν καταστάντας>>), αφού ήταν θύματα της αδικίας του Διογείτονα , αλλά να τους βοηθήσει να αντιμετωπίσουν την οδυνηρή κατάσταση.

Μονάδες 10

Γ3α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

1. **ὁ πατήρ:**την κλητική ενικού: ὦ πάτερ
2. **ἀργυρίου:** τη δοτική πληθυντικού: τοῖς ἀργυρίοις
3. **στατήρας:**τη γενική πληθυντικού: τῶν στατήρων
4. **ἐγώ:** τη γενική ενικού: ἐμοῦ , μου
5. **ταῦτ':**δοτική ενικού: τούτῳ
6. **τοῦ πάθους:** τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό: τῶν παθῶν (Μον. 6)

Γ3β.Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

1. **καταλοίποι:**το ἀνικό της οριστικής του ίδιου χρόνου Ε.Φ.: κατέλιπον
2. **εἶχον:**το γ'ενικό της οριστικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή: ἔσχηκε
3. **ἦν:**το απαρέμφατο Μέλλοντα: ἔσεσθαι
4. **παραλαβόντες:** το β'ενικό της προστακτικής του Αορίστου Β' στη μέση φωνή: παραλαβοῦ
(Μον. 4)
Μονάδες 10

Γ4α.<< δοκιμασθέντος , καλέσας , καταστάντας>>: να γράψετε τα υποκείμενα των μετοχών και να τις χαρακτηρίσετε ως συνημμένες ή απόλυτες , αφού δηλώσετε το υποκείμενό τους:

δοκιμασθέντος:είναι μία γενική απόλυτη μετοχή, υποκείμενο της μετοχής είναι το << τοῦ πρεσβυτέρου>>(εννοείται μαιρακίου).

καλέσας:είναι μία συνημμένη μετοχή στο υποκείμενο του ρήματος <<εἶπε>, υποκείμενο της μετοχής είναι το <<Διογείτων>>.

καταστάντας: είναι μία συνημμένη μετοχή , υποκείμενο της μετοχής είναι το <<αυτοῦς>>,το οποίο είναι αντικείμενο του απαρεμφάτου <<περιδεῖν>>(Μον. 6)

Γ4β.<<ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου>> , << σύ οὖν, ἐπειδή δεδοκίμασαι καί ἄνθρω γεγένησαι>>: να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις:

αὐτοῖς:έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα της πρότασης <<καταλίποι>>.

μνᾶς:άμεσο αντικείμενο στο ρήμα της πρότασης <<καταλίποι>>.

σύ: υποκείμενο στα ρήματα <<δεδοκίμασαι>> και <<γεγένησαι>>.

ἄνθρω:κατηγορούμενο από το ρήμα<<γεγενήσαι>> στο υποκείμενο <<σύ>> (Μον. 4)

Μονάδες 10